

2003. évi XXXII. törvény

a Washingtonban, 1973. március 3. napján elfogadott, a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény kihirdetéséről¹

1. § Az Országgyűlés a Washingtonban, 1973. március 3. napján elfogadott, a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezményt e törvénnyel kihirdeti.

(A Magyar Népköztársaság csatlakozási okiratának letétbe helyezése a Svájci Államszövetség Kormányánál az 1985. évi május hó 29. napján megtörtént. Az egyezmény a Magyar Népköztársaság vonatkozásában 1985. augusztus hó 27. napján lépett hatályba.)

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar fordítása a következő:

”

Egyezmény a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről (Washington, 1973. március 3.)

A Szerződő Államok,
felismerve, hogy a vadon élő állatok és növények sok szép és változatos formájukban a föld természeti rendszereinek pótolhatatlan részét képezik, amelyeket a jelen és a jövő nemzedékek számára meg kell óvni,
tudatában annak, hogy a vadon élő állatok és növények egyre nagyobb esztétikai, tudományos, kulturális, pihenési és gazdasági értéket jelentenek,
felismerve, hogy a népek és Államok saját vadon élő állat- és növényviláguk legjobb oltalmazói, illetőleg azoknak kell lenniük,
felismerve továbbá, hogy a nemzetközi együttműködés alapvető jelentőségű a vadon élő állatok és növények bizonyos fajainak a nemzetközi kereskedelem útján történő túlzott mértékű kiaknázásától való megóvásában,
meggyőződve az e célt szolgáló megfelelő intézkedések megtételének sürgősségéről,
megállapodtak a következőkben:

I. Cikk

Meghatározások

Az Egyezmény szempontjából, hacsak a szövegösszefüggésből másként nem következik

a) a „faj” bármely fajt, alfajt vagy ezek földrajzilag elkülönült populációját jelenti;

b) a „példány” jelentése

(i) bármely állat vagy növény, akár élő, akár élettelen állapotban,

(ii) állat esetében: az I–II. Függelékben felsorolt fajok, azok bármely könnyen felismerhető része vagy származéka; és a III. Függelékben szereplő fajok, azoknak a III. Függelék által a fajok vonatkozásában specifikált bármely könnyen felismerhető része vagy származéka;

(iii) növény esetében: az I. Függelékben felsorolt fajok, azok bármely könnyen felismerhető része vagy származéka; és a II–III. Függelékben felsorolt fajok, azoknak a II–III. Függelék által a fajok vonatkozásában specifikált bármely könnyen felismerhető része vagy

származéka;

c) a „kereskedelem” exportot, re-exportot, importot és tengerről való behozatalt jelent;

d) a „re-export” bármely, megelőzőleg importált példány exportját jelenti;

e) a „tengerről való behozatal” az egyetlen Állam fennhatósága alá sem tartozó tengeri környezetben befogadott bármely faj példányainak bevitelét jelenti valamely Államba;

f) a „Tudományos Testület” a IX. Cikkkel összhangban jelölt nemzeti tudományos testületet jelent;

g) az „Igazgatási Hatóság” a IX. Cikkkel összhangban jelölt nemzeti Igazgatási Hatóságot jelent;

h) a „Részes Fél” olyan Államot jelöl, amelyre vonatkozóan az Egyezmény hatályba lépett.

II. Cikk

Alapelvek

1. Az I. Függelék tartalmazza azon kipusztulással fenyegetett valamennyi fajt, amelyeket a kereskedelem érint vagy érinthet. E fajok példányának kereskedelmét további fennmaradásuk veszélyeztetésének megakadályozása érdekében különösen szigorúan kell szabályozni. E kereskedelmet csak rendkívüli körülményei között szabad engedélyezni.

2. A II. Függelék tartalmazza:

a) valamennyi olyan fajt, amelyeket bár jelenleg nem feltétlenül fenyeget a kipusztulás, de ez bekövetkezhet, ha az ilyen fajok példányainak a kereskedelmét nem vetik alá szigorú szabályozásnak annak érdekében, hogy elkerüljék a fennmaradásukkal összeegyeztethetetlen hasznosítást; és

b) más olyan fajokat, amelyeket szabályozásnak kell alávetni annak érdekében, hogy az e bekezdés a) pontjában hivatkozott bizonyos fajok példányainak kereskedelmét hatékony ellenőrzés alá lehessen vonni.

3. A III. Függelék tartalmaz minden olyan fajt, amelyről a Részes Felek bármelyike megállapította, hogy a szabályozás tárgyát képezi a joghatósága alá tartozó területen a kiaknázás megelőzése vagy megtiltása miatt, és a többi Részes Fél együttműködését igényli a kereskedelem ellenőrzésében.

4. A Részes Felek az I., II. és III. Függelékben szereplő fajok példányainak a kereskedelmi forgalmát csak az Egyezmény rendelkezéseinek megfelelően engedélyezik.

III. Cikk

Az I. Függelékben szereplő fajok példányai kereskedelmének szabályozása

1. Az I. Függelékben szereplő fajok példányai mindennemű kereskedelmi forgalmának összhangban kell lennie e Cikk rendelkezéseivel.

2. Az I. Függelékben szereplő faj bármely példányának exportjához exportengedély előzetes megadása és bemutatása szükséges. Exportengedély csak a következő feltételek teljesülése esetén adható:

a) az exportáló Állam Tudományos Testülete állást foglalt, hogy az ilyen export nem káros a szóban forgó faj fennmaradására;

b) az exportáló Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy a példány beszerzése az illető Állam állat- és növényvilág védelmére hozott jogszabályainak megsértése nélkül történt meg;

c) az exportáló Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy minden élő példány előkészítése és szállítása során a lehető legkisebbre csökkentik a sérülés, az

egészségkárosodás vagy a kegyetlen bánásmód veszélyét; és

d) az exportáló Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött a példányra szóló importengedély megadásáról.

3. Az I. Függelékben szereplő bármely faj példányainak importjához importengedély és exportengedély vagy re-export bizonyítvány előzetes megadása és bemutatása szükséges. Importengedély csak a következő feltételek teljesülése esetén adható:

a) az importáló Állam Tudományos Testülete állást foglalt, hogy az import olyan célokat szolgál, amelyek nem hátrányosak az érintett fajok fennmaradása szempontjából;

b) ha a importáló állam Tudományos Testülete meggyőződött arról, hogy egy élő példány esetében a kijelölt címzett rendelkezik a példány elhelyezéséhez és gondozásához szükséges feltételekkel; és

c) az importáló állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy a példányt nem elsődlegesen kereskedelmi célokra fogják felhasználni.

4. Az I. Függelékben szereplő fajok bármely példányának re-exportjához re-export bizonyítvány előzetes megadása és bemutatása szükséges. Re-export bizonyítvány csak a következő feltételek teljesülése esetén adható:

a) a re-exportáló Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy a példányt ebbe az Államba az Egyezmény rendelkezéseinek megfelelően importálták;

b) a re-exportáló Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy minden élő példány előkészítése és szállítása során a lehető legkisebbre csökkentik a sérülés, az egészségkárosodás vagy a kegyetlen bánásmód veszélyét;

c) a reexportáló Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy valamennyi élő példányra megadták az importengedélyt.

5. Az I. Függelékben szereplő fajok bármely példányának a tengerről történő beviteléhez a beviteli Állam Igazgatási Hatóságának előzetes bizonylata szükséges. A bizonylat a következő feltételek teljesülése esetén adható meg:

a) a beviteli Állam Tudományos Testülete úgy foglalt állást, hogy a bevitel nem káros a szóban forgó faj fennmaradására;

b) ha a beviteli Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy egy élő példány esetében a kijelölt címzett rendelkezik a példány elhelyezéséhez és gondozásához szükséges feltételekkel, és

c) a beviteli Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy a példányt nem elsődlegesen kereskedelmi célokra fogják felhasználni.

IV. Cikk

A II. Függelékben szereplő fajok példányai kereskedelmének szabályozása

1. A II. Függelékben szereplő fajok példányai mindennemű kereskedelmének összhangban kell lennie e Cikk rendelkezéseivel.

2. A II. Függelékben szereplő fajok bármely példányának exportjához exportengedély előzetes megadása és bemutatása szükséges. Exportengedély csak a következő feltételek teljesülése esetén adható:

a) az exportáló Állam Tudományos Testülete úgy foglalt állást, hogy az ilyen export nem káros a kérdéses faj fennmaradása szempontjából;

b) az exportáló Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy a példány nem az illető állam által az állat- és növényvilág védelmére hozott jogszabályok megszegésével szerezték be; és

c) az exportáló Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy minden élő példány előkészítése és szállítása során a lehető legkisebbre csökkentik a sérülés, az

egészségkárosodás vagy a kegyetlen bánásmód veszélyét.

3. Minden Résztes Fél Tudományos Testülete egyaránt figyelemmel kíséri a II. Függelékben szereplő fajok példányaira az adott Állam által kiadott exportengedélyeket és az ilyen példányok tényleges exportját. Ha a Tudományos Testület arra a következtetésre jut, hogy bármely faj példányainak kivitelét a kérdéses faj elterjedési területén az érintett ökológiai rendszerekben játszott szerepének megfelelő szintű fenntartása érdekében korlátozni kell, és pedig jóval azon szint felett, amelyen e fajnak az I. Függelékbe való felvétele szükségessé válik, akkor a Tudományos Testület megfelelő intézkedéseket javasol az illetékes Igazgatási Hatóságnak az érintett faj példányaira vonatkozó exportengedélyek megadásának korlátozására.

4. A II. Függelékben szereplő fajok bármely példányának importjához vagy exportengedély vagy re-export bizonyítvány előzetes bemutatása szükséges.

5. A II. Függelékben szereplő fajok bármely példányának re-exportjához re-export bizonyítvány előzetes megadása és ennek bemutatása szükséges. Re-export bizonyítvány csak a következő feltételek teljesülése esetén adható meg:

a) a re-exportáló Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy a példányt ebbe az Államba az Egyezmény rendelkezéseinek megfelelően importálták; és

b) a re-exportáló Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy minden élő példány előkészítése és szállítása során a lehető legkisebbre csökkentik a sérülés, az egészségkárosodás, a kegyetlen bánásmód veszélyét.

6. A II. Függelékben szereplő fajok bármely példányának bevitele a tengerről csak a beviteli Állam Igazgatási Hatósága bizonyítványának előzetes megadásával történhet. Bizonyítvány csak a következő feltételek teljesülése esetén adható:

a) a beviteli Állam Tudományos Testülete úgy foglalt állást, hogy a bevétel nem káros az érintett faj fennmaradására; és

b) a beviteli Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy minden élő példányt úgy kezelnek majd, hogy a lehető legkisebbre csökkentik a sérülés, az egészségkárosodás vagy a kegyetlen bánásmód veszélyét.

7. Az e Cikk 6. bekezdésében hivatkozott bizonyítványokat a Tudományos Testület javaslatára más nemzeti tudományos testületekkel, vagy szükség esetén nemzetközi tudományos testületekkel történő konzultáció után lehet megadni, egy évet meg nem haladó időszakokra, az ezen időszakok alatt bevételre kerülő példányok teljes számára.

V. Cikk

A III. Függelékben szereplő fajok példányai kereskedelmének szabályozása

1. A III. Függelékben szereplő fajok példányai mindennemű kereskedelmi forgalmának összhangban kell lennie e Cikk rendelkezéseivel.

2. A III. Függelékben szereplő faj bármely példányának az exportjához bármely olyan Államból, amely a kérdéses fajt a III. Függelékbe felvette, exportengedély előzetes megadása és ennek bemutatása szükséges. Exportengedély csak a következő feltételek teljesülése esetén adható:

a) az exportáló Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy a példányt nem az illető államnak az állat- és növényvilág védelmére hozott jogszabályainak a megszegésével szereztek be; és

b) az exportáló állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy minden élő példány előkészítése és szállítása során a lehető legkisebbre csökkentik a sérülés, az egészségkárosodás vagy a kegyetlen bánásmód veszélyét.

3. A III. Függelékben szereplő fajok bármely példányának importjához – kivéve azokat az

eseteket, amikor e Cikk 4. pontjának alkalmazását indokoló körülmények állnak fenn – származási bizonyítvány előzetes bemutatása; ahol az import olyan Államból történik, amely a kérdéses fajt a III. Függelékbe felvette, exportengedély szükséges.

4. Re-export esetében a re-exportáló Állam Igazgatási Hatósága által kiadott bizonyítványt, amely azt igazolja, hogy az adott példányt abban az Államban készítették elő vagy re-export alatt áll, az importáló Államnak úgy kell elfogadnia, mint az Egyezmény rendelkezései alkalmazásának bizonyítását az érintett példányra vonatkozóan.

VI. Cikk

Engedélyek és bizonyítványok

1. A III–V. Cikk rendelkezései értelmében megadott engedélyeknek és bizonyítványoknak összhangban kell lenniük e Cikk rendelkezéseivel.
2. Az exportengedélynek tartalmaznia kell a IV. Függelékben meghatározott mintában pontosan megjelölt tájékoztatást és csak a megadásának időpontjától számított hat hónapon belül használható fel exportra.
3. Minden engedélynek vagy bizonyítványnak tartalmaznia kell az Egyezmény címét, a kibocsátó Igazgatási Hatóság nevét és valamely azonosító bélyegzőjét, valamint az Igazgatási Hatóság által megadott ellenőrzési számot.
4. Az Igazgatási Hatóság által kiadott engedély vagy bizonyítvány mindegyik másolatán világosan fel kell tüntetni, hogy az csak másolat, és ilyen másolatot az eredeti helyett használni nem szabad, kivéve az eredetin megjelölt mértékben.
5. A példányok minden egyes küldeményéhez külön engedélyt vagy bizonyítványt kell megkövetelni.
6. Bármely példány importáló Állama Igazgatási Hatóságának érvénytelenítenie kell és be kell vonnia az adott példányra vonatkozólag bemutatott exportengedélyt vagy re-export bizonyítványt és minden vonatkozó importengedélyt.
7. Amennyiben célszerű és megvalósítható, az Igazgatási Hatóság minden példányt jellel láthat el a példány azonosításának elősegítése érdekében. Az e célt szolgáló „jel” kifejezés bármilyen kitörölhetetlen lenyomatot, ólompecsétet vagy más megfelelő eszközt jelent a példány azonosítására, amelyet úgy kell tervezni, hogy illetéktelen személyek által történő utáncsúszása a lehető legnehezebb legyen.

VII. Cikk

A kereskedelemre vonatkozó mentességek és más különleges rendelkezések

1. A III., IV. és V. Cikk rendelkezései nem alkalmazhatóak a példányok átmenő (tranzit) forgalmára és a Résztes Fél területén való átrakására addig, amíg a példányok a vámhatóság ellenőrzése alatt állnak.
2. Ha az exportáló vagy re-exportáló Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy a példányt az előtt szerezték be, mielőtt az Egyezmény rendelkezései alkalmazhatók lettek volna erre a példányra, a III–V. Cikk rendelkezéseit nem kell alkalmazni erre a példányra, amennyiben az Igazgatási Hatóság erre vonatkozóan bizonyítványt állít ki.
3. A III–V. Cikk rendelkezései nem alkalmazhatók azokra a példányokra, amelyek személyi vagy háztartáshoz tartozó ingóságok. Ezt a mentességet nem lehet alkalmazni a következő esetekben:
  - a) az I. Függelékben szereplő fajok példányai esetében, ha ezeket a tulajdonos azon Államon

- kívül szerezte be, ahol szokásos lakhelye van, és ebbe az Államba viszi be őket; vagy
- b) a II. Függelékben szereplő fajok példányai esetében, ha:
- (i) ezeket a tulajdonos azon Államon kívül szerezte be, ahol szokásos lakhelye van, és olyan Államban, ahol a természeti környezetből való kiemelésük történt,
- (ii) abba az Államba viszik be őket, ahol a tulajdonos szokásos lakhelye van, és
- (iii) az az Állam, ahol a természeti környezetből való kiemelésük történt, exportengedélyek előzetes megadását követeli meg az ilyen példányok bármilyen exportja előtt; kivéve, ha az Igazgatási Hatóság meggyőződött arról, hogy a példányok beszerzése azt megelőzően történt meg, hogy az Egyezmény rendelkezései azokra alkalmazandók lettek volna.
4. Az I. Függelékben szereplő állatfajok példányai, amelyeket fogságban nevelnek kereskedelmi célra vagy az I. Függelékben szereplő kereskedelmi célokra mesterségesen szaporított növényfajok, a II. Függelékben szereplő fajok példányainak tekintendők.
5. Ha az exportáló Állam Igazgatási Hatósága meggyőződött arról, hogy egy állatfaj adott példánya fogságban növekedett vagy egy növényfaj adott példánya mesterséges úton szaporított vagy egy ilyen állat vagy növény része vagy ezektől származott, az Igazgatási Hatóság ezt tanúsító bizonyítványát elfogadják a III., IV. vagy V. Cikk rendelkezéseiben előírt bármely engedély vagy bizonyítvány helyett.
6. A III–V. Cikk rendelkezései nem alkalmazandók növénygyűjteményi példányoknak vagy más konzervált, szárított vagy beágyazott múzeumi példányoknak vagy valamely Igazgatási Hatóság által kiadott vagy elfogadott jellel ellátott élő növényanyagnak az Államuk Igazgatási Hatósága által bejegyzett tudósok vagy tudományos intézmények közötti nem kereskedelmi kölcsönzésére, ajándékozására vagy cseréjére.
7. Bármely Állam Igazgatási Hatósága lemondhat a III–V. Cikkben foglalt követelményekről és engedélyek vagy bizonyítványok nélkül engedélyezheti az olyan példányok mozgását, amelyek egy utazó állatkert, vándorcirkusz, utazó állatgyűjtemény, növénykiállítás vagy más vándorkiállítás részét képezik, feltéve, hogy
- a) az exportőr vagy importőr az ilyen példányok összes részletét regisztráltatja az Igazgatási Hatóságnál,
- b) a példányok e Cikk akár 2., akár az 5. bekezdése által meghatározott kategóriákba tartoznak; és
- c) az Igazgatási Hatóság meggyőződött arról, hogy minden élő példányt úgy szállítanak és gondoznak, hogy a lehető legkisebbre csökkentsék a sérülés, az egészségi károsodás vagy a kegyetlen bánásmód veszélyét.

VIII. Cikk

A Résztes Felek által foganatosítandó intézkedések

1. A Résztes Feleknek megfelelő intézkedéseket kell tenniük az Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtására és a példányoknak e rendelkezések megszegésével történő kereskedelme megtiltására. Ezek közé kell tartozniuk a következő intézkedéseknek:
- a) az ilyen példányok kereskedelmének vagy birtoklásának vagy mindkettőnek hátrányos jogkövetkezményekkel való sújtása; és
- b) az ilyen példányok elkobzásának, illetőleg az exportáló Államba történő visszaszállításának a biztosítása.
2. Az e Cikk 1. bekezdésében meghatározott intézkedések foganatosításán kívül bármely Résztes Fél, ha ezt szükségesnek tartja, gondoskodhat az Egyezmény rendelkezéseinek alkalmazására hozott intézkedések megszegésével eladott példány elkobzása következtében felmerült költségek belföldi megtérítésének bármely módszeréről.
3. A Résztes Feleknek amennyire csak lehetséges, biztosítaniuk kell, hogy a példányok a

kereskedelmi forgalomba hozatalhoz szükséges minden formaságon a lehető legrövidebb időn belül jussanak keresztül. Az ilyen átjutás megkönnyítése érdekében a Részes Felek olyan belépő- és kilépőállomásokat jelölhetnek ki, amelyeken a példányokat vámkezelésre be kell mutatni. A Részes Államok továbbá gondoskodni tartoznak arról, hogy valamennyi élő példányt az átszállítás, tartás vagy szállítmányozás minden szakaszában a megfelelő módon gondozzanak úgy, hogy a lehető legkisebbre csökkentsék a sérülés, az egészségkárosodás vagy a kegyetlen bánásmód, kezelés veszélyét.

4. Ha egy élő példányt koboznak el az e Cikk 1. bekezdésében hivatkozott intézkedések eredményeképpen,

a) a példányt az elkobzást eszközöző Állam Igazgatási Hatóságára kell bízni;

b) az Igazgatási Hatóságnak az exportáló Állammal való konzultáció után vissza kell küldenie a példányt az említett Államnak ezen Állam költségén vagy olyan mentő központba vagy más olyan helyre kell küldenie, amelyet az Igazgatási Hatóság alkalmasnak és az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban állónak tart; és

c) az Igazgatási Hatóság beszerezheti a Tudományos Testület véleményét vagy ha szükségesnek találja, konzultálhat a Titkársággal annak érdekében, hogy megkönnyítse az e bekezdés b) pontja értelmében hozandó döntést, beleértve a mentő központ vagy más hely kiválasztását.

5. Az e Cikk 4. bekezdésében hivatkozott mentő központ olyan intézményt jelent, amelyet az Igazgatási Hatóság jelöl ki azzal a céllal, hogy biztosítsa az élő példányok, különösen az elkobzott élő példányok gondozását.

6. Minden Részes Félnek nyilvántartást kell vezetnie az I–III. Függelékben szereplő fajok példányainak kereskedelmi forgalmáról, amelyeknek tartalmaznia kell:

a) az exportőrök, importőrök nevét és címét; és

b) a kiadott engedélyek és bizonyítványok számát és típusát; azokat az Államokat, amelyekkel ilyen kereskedelmet bonyolítottak le; a példányok számát vagy mennyiségét és típusát, a fajok nevét az I–III. Függelék szerint, és ahol ez alkalmazható, a kérdéses példányok méretét és nemét.

7. Minden Részes Félnek időszakos jelentést kell készítenie az Egyezmény végrehajtásáról és el kell juttatnia a Titkársághoz:

a) éves jelentést, amely tartalmazza az e Cikk 6. bekezdése b) pontjában megjelölt információk összegezését; és

b) kétéves jelentést az Egyezmény rendelkezéseinek érvényesítésére hozott jogalkotási, szabályozási és igazgatási intézkedésekről.

8. Az e Cikk 7. bekezdésében hivatkozott tájékoztató anyagnak nyilvánosan hozzáférhetőnek kell lennie, amennyiben ez nem összeegyeztethetetlen az érintett Részes Fél jogszabályaival.

IX. Cikk

Igazgatási hatóságok és tudományos testületek

1. Minden Részes Félnek az Egyezmény céljára ki kell jelölnie:

a) egy vagy több Igazgatási Hatóságot, amely illetékes engedélyek vagy bizonyítványok kiadására ezen Részes Fél részéről; és

b) egy vagy több Tudományos Testületet.

2. A megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratot letétbe helyező Államnak a letétbe helyezéssel egy időben tájékoztatni kell a letéteményes kormányt a más Részes Felekkel és a Titkársággal való kapcsolattartásra feljogosított Igazgatási Hatóság nevééről és címéről.

3. Az e Cikk rendelkezései értelmében történt kijelölésekben vagy felhatalmazásokban beállt minden változásról az érintett Részes Félnek értesítenie kell a Titkárságot, hogy az ezt valamennyi más Részes Félhez továbbítsa.

4. Az e Cikk 2. bekezdésében hivatkozott bármely Igazgatási Hatóságnak a Titkárság vagy egy másik Részes Fél Igazgatási Hatóságának kívánságára közölnie kell az általa az engedélyeinek vagy bizonyítványainak hitelesítésére használt bélyegzők, pecsétek vagy más eszközök lenyomatát.

X. Cikk

Kereskedelem az Egyezményben nem részes Államokkal

Ha olyan Államból vagy Államba történik export, reexport vagy import, amely nem részese az Egyezménynek, bármely Részes Fél az Egyezmény szerinti engedélyek és bizonyítványok helyett elfogadhatja a kérdéses Állam illetékes hatóságai által kibocsátott hasonló dokumentációt, ha az alapjában véve megfelel az egyezmény által az engedélyekkel és bizonyítványokkal kapcsolatban előírt követelményeknek.

XI. Cikk

A Részes Felek konferenciája

1. A Titkárságnak az Egyezmény hatálybalépését követő két éven belül össze kell hívnia a Részes Államok konferenciájának az ülését.

2. Ezt követően a Titkárságnak legalább kétévenként rendes ülészakot kell összehívnia, hacsak a konferencia nem határoz másképpen, illetve – legalább a Részes Felek egyharmadának írásban előterjesztett kérelmére – a Titkárságnak bármikor rendkívüli ülészakot kell összehívnia.

3. A rendes vagy rendkívüli ülészakon a Részes Felek áttekintik az Egyezmény végrehajtását és

a) meghoznak minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a Titkárság számára feladatai elvégzését és ezekhez szükséges pénzügyi előírásokat fogadnak el;

b) megvitathatják és elfogadhatják az I–II. Függelék módosítását a XV. Cikknek megfelelően;

c) áttekinthetik az I–III. Függelékben szereplő fajok állományának helyreállítását és megőrzése terén elért előrehaladást;

d) átvehetik és megvitathatják a Titkárság vagy bármelyik Részes Fél által előterjesztett jelentéseket;

e) ha helyesnek ítélik, ajánlásokat tehetnek az Egyezmény hatékonyságának fokozására.

4. Minden rendes ülészakon a Részes Felek meghatározhatják az e Cikk 2. bekezdése rendelkezéseinek értelmében tartandó legközelebbi rendes ülészak időpontját és helyét.

5. A Részes Felek bármely ülészakon az adott ülészak tekintetében eljárási szabályokat határozhatnak meg és fogadhatnak el.

6. Az Egyesült Nemzetek szakosított szervezetei és a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség, valamint bármelyik olyan Állam, amely nem részese ennek az Egyezménynek, a konferencia ülészakain megfigyelőkkel képviseltetheti magát, akik részvételi joggal rendelkeznek, de szavazati joggal nem.

7. Hacsak a Részes Felek legalább egyharmada nem ellenzi, a következő kategóriába tartozó, a vadon élő állatvilág és növényvilág védelmében, megóvásában vagy gondozásában

szakértelemmel rendelkező minden olyan testület vagy ügynökség részvételét lehetővé kell tenni, amely arról értesítené a Titkárságot, hogy a konferencia ülészekain megfigyelőkkel kívánja képviseltetni magát:

- a) nemzetközi kormányközi és nem kormányközi ügynökségek vagy testületek, illetőleg nemzeti kormányügynökségek és testületek; és
- b) olyan nemzeti nem kormányzati ügynökségek vagy testületek, amelyek részvételét jóváhagyta az az Állam, amelyben székhelyük van. Ha a részvételt lehetővé tették, e megfigyelők részvételi joggal rendelkeznek, szavazati joguk azonban nincs.

XII. Cikk

Titkárság

1. Az Egyezmény hatálybalépése után az Egyesült Nemzetek Környezetvédelmi Programjának végrehajtó Igazgatósága gondoskodik Titkárságról. Segítségére lehetnek az általa helyesnek ítélt mértékben és módon, megfelelő kormányközi vagy nemzeti ügynökségek és testületek, amelyek szakértelemmel rendelkeznek a vadon élő állatok és növények védelmében, megóvásában és fenntartásában.

2. A Titkárság feladatai a következők:

- a) a Részes Felek tanácskozásainak megszervezése és a lebonyolítás biztosítása;
- b) az Egyezmény XV–XVI. Cikke szerinti feladatok ellátása;
- c) tudományos és műszaki tanulmányok végzése a Részes Felek konferenciája által jóváhagyott programokkal összhangban, amelyek hozzájárulnak az Egyezmény végrehajtásához, beleértve az élő példányok megfelelő előkészítésére és szállítására vonatkozó szabványok és a példányok azonosítási eszközeire vonatkozó vizsgálatokat;
- d) a Részes Felek jelentéseinek a tanulmányozása, azok figyelembevételével további tájékoztatás kérése a Részes Felektől, amennyiben ezt a Titkárság az Egyezmény végrehajtásának biztosítása érdekében szükségesnek tartja;
- e) a Részes Felek figyelmének felhívása az Egyezmény céljaival kapcsolatos bármely kérdésre;
- f) az I–III. Függelék időszerűsített kiadásainak időszakonkénti megjelentetése és szétosztása a Részes Felek között minden olyan tájékoztatással együtt, amely megkönnyíti az ezekben a Függelékben szereplő fajok példányainak azonosítását;
- g) éves jelentések készítése a Részes Felek számára saját munkájáról, az Egyezmény végrehajtásáról, illetőleg más olyan jelentések készítése, amelyek a Részes Felek tanácskozásaihoz szükségesek lehetnek;
- h) ajánlások készítése az Egyezmény céljainak megvalósítására és rendelkezéseinek végrehajtására, beleértve a tudományos vagy műszaki jellegű információk cseréjét;
- i) bármely olyan más feladat ellátása, amellyel a Részes Felek megbízzák.

XIII. Cikk

Nemzetközi intézkedések

1. Ha a Titkárság a hozzá érkezett tájékoztatás alapján arról győződött meg, hogy az I. vagy II. Függelékben szereplő valamelyik fajra káros hatást gyakorol az ezen fajhoz tartozó példányokkal folytatott kereskedelem, vagy hogy az Egyezmény rendelkezéseit nem hatékonyan hajtják végre, ezt az információt közölnie kell az érintett Részes Fél vagy Részes Felek megbízott Igazgatási Hatóságával.

2. Ha bármely Részes Fél az e Cikk 1. bekezdésében jelzett közlést kap, a lehető leghamarabb értesíti a Titkárságot minden lényeges tényről, ha jogszabályai ezt megengedik, és adott esetben orvosló intézkedéseket javasol. Ha a Részes Fél úgy véli, hogy kívánatos lenne vizsgálat lefolytatása, ezt a vizsgálatot a Részes Fél által kifejezetten feljogosított egy vagy több személy végezheti el.

3. A Részes Fél által rendelkezésre bocsátott vagy az e Cikk 2. bekezdésében meghatározott bármely vizsgálatból származó információt meg kell vizsgálni a Részes Felek legközelebbi Konferenciáján, amely általa helyénvalónak tartott bármilyen ajánlást tehet.

XIV. Cikk

Belső jogalkotásra és nemzetközi egyezményekre gyakorolt hatás

1. Az Egyezmény rendelkezései semmiképpen nem érintik a Részes Felek azon jogát, hogy
a) szigorúbb belső intézkedéseket fogadjanak el az I–III. Függelékben szereplő fajok példányai kereskedelmének, befogásának, birtoklásának avagy szállításának a feltételeivel vagy ezek teljes megtiltásával kapcsolatban; vagy

b) olyan belső intézkedéseket hozzanak, amelyek korlátozzák vagy megtiltják az I., II. vagy III. Függelékben nem szereplő fajok kereskedelmét, befogását, birtoklását vagy szállítását.

2. Az Egyezmény rendelkezései semmiképpen nem érintik a Részes Felek valamely belső intézkedésének rendelkezéseit vagy a Részes Felek olyan kötelezettségeit, amelyek a példányok kereskedelmének, befogásának, birtoklásának vagy szállításának más szempontjaira vonatkozó bármely hatályos vagy valamely Részes Fél tekintetében ezután hatályba lépő szerződésből, egyezményből vagy nemzetközi megállapodásból származnak, ideértve minden intézkedést a vámhatóságokkal, a közegészségüggyel, az állat-egészségügyi vagy növényi zárlati területekkel kapcsolatban.

3. Az Egyezmény rendelkezései semmiképpen sem érintik az Államok között kötött vagy kötendő bármely olyan szerződés, egyezmény vagy nemzetközi megállapodás rendelkezéseit vagy az ezekből származó kötelezettségeket, amely ezen államok között közös külső vámellenőrzés felállításával és a tagjai közötti vámellenőrzés megszüntetésével uniót vagy regionális kereskedelmi megállapodást hoz létre, amennyiben ez utóbbiak a tagállamok közötti kereskedelemre vonatkoznak.

4. Az Egyezményben részes azon Állam, amely egyúttal részese valamely más olyan szerződésnek, egyezménynek vagy nemzetközi megállapodásnak, amely hatályban van ennek az Egyezménynek a hatálybalépésekor és amelynek a rendelkezései értelmében a II. Függelékben szereplő tengeri fajokat védelemben részesítik, mentesül az Egyezmény rendelkezései értelmében reá háruló kötelezettség alól a II. Függelékben szereplő fajok példányaival folytatott azon kereskedelem vonatkozásában, amelyet az illető Államban bejegyzett hajókkal, az ilyen egyéb szerződés, egyezmény vagy nemzetközi megállapodás rendelkezéseinek megfelelően folytat.

5. A III–V. Cikk rendelkezéseire tekintet nélkül az e Cikk 4. bekezdésének megfelelően befogott példány bármilyen exportjához csak a beviteli Állam Igazgatási Hatóságának a bizonyítványa szükséges, annak igazolásául, hogy a példányt a másik szóban forgó szerződés, egyezmény vagy nemzetközi megállapodás rendelkezéseivel összhangban fogták be.

6. Az Egyezmény egyetlen rendelkezése sem érinti a tengerjognak az Egyesült Nemzetek Közgyűlése 2750 C (XXV) számú határozata értelmében összehívott Egyesült Nemzetek Tengerjogi Konferenciája által történő kodifikációját és továbbfejlesztését, avagy bármely államnak a tengerjoggal, valamint a parti állam és a lobogó szerinti állam joghatóságának

jellegeivel és terjedelmével kapcsolatos jelenlegi vagy jövőbeni követeléseit és jogi álláspontját.

XV. Cikk

Az I. és II. Függelék módosítása

1. Az I–II. Függeléknek a Részes Felek konferenciája ülészeit történő módosításaira a következő rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) Bármelyik Részes Fél javasolhatja, hogy a soron következő ülészeit tárgyalja meg az I. vagy II. Függelék módosítását. A módosítás javasolt szövegét az ülészeit előtt legalább 150 nappal közölni kell a Titkársággal. A Titkárság az e Cikk 2. bekezdésének b) és c) pontjával összhangban a módosítások kérdésében konzultál a többi Részes Féllel, illetve az érdekelt testületekkel és a választ legalább 30 nappal az ülészeit előtt eljuttatja valamennyi Részes Félhez.

b) A módosításokat a jelenlevő és szavazó Részes Felek kétharmados többségének kell elfogadnia. Ebből a szempontból a „jelenlevő és szavazó Részes Felek” kifejezés a jelenlevő és igennel vagy nemmel szavazó Részes Feleket jelenti. A szavazástól tartózkodó Részes Felek nem számíthatók be a módosítás elfogadásához szükséges kétharmadba.

c) Az ülészeiton elfogadott módosítások az ülészeit után 90 nappal lépnek érvénybe valamennyi Részes Fél tekintetében, kivéve azokat, amelyekkel szemben az e Cikk 3. bekezdésének megfelelően fenntartást tettek.

2. Az I–II. Függeléknek a Részes Felek konferenciájának ülészeit között történő módosításaira a következő rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) Bármely Részes Fél javasolhatja, hogy az ülészeitek között vizsgálják meg az I. vagy II. Függelék módosítását az e bekezdésben meghatározott, postai úton végbemenő eljárással.

b) Tengeri fajok vonatkozásában a Titkárság a javasolt módosítás szövegének kézhezvétele után azt azonnal közli a Részes Felekkel. Konzultál azon kormányközi testületekkel is, amelyek valamilyen feladatot töltenek be a fajokkal kapcsolatban, különösen abból a célból, hogy beszerezze azokat a tudományos adatokat, amelyeket e testületek bocsáthatnak rendelkezésre és hogy biztosítsa az összhangot az ilyen testületek által alkalmazott védelmi intézkedésekkel. A Titkárság a lehető legrövidebb időn belül eljuttatja a Részes Felekhez az ezen testületek által kifejezésre juttatott nézeteket és rendelkezésre bocsátott adatokat, valamint saját megállapításait és ajánlásait.

c) A tengeri fajokon kívüli egyéb fajok vonatkozásában a Titkárság a javasolt módosítás szövegének kézhezvétele után azonnal közli ezt a Részes Felekkel és ezt követően a lehető legrövidebb időn belül közli saját ajánlásait is.

d) Bármely Részes Fél attól a naptól számított 60 napon belül, hogy a Titkárság az e bekezdés b) vagy c) pontja értelmében közölte ajánlásait a Részes Felekkel, eljuttathat a Titkársághoz bármely észrevételt a javasolt módosításra vonatkozólag minden lényeges tudományos adattal és információval együtt.

e) A Titkárságnak a lehető legrövidebb időn belül közölnie kell a Részes Felekkel a kapott válaszokat saját ajánlásaival együtt.

f) Ha a javasolt változtatással kapcsolatban nem érkezik be kifogás a Titkársághoz 30 napon belül azt az időpontot követően, amikor az e bekezdés e) pontja rendelkezései alapján a válaszok és ajánlások közlésre kerültek, a módosítás 90 nap múlva hatályba lép minden Részes Fél tekintetében, kivéve azokat, amelyek az e Cikk 3. bekezdésével összhangban fenntartást jelentettek be.

g) Ha a Titkársághoz bármely Részes Féltől kifogás érkezett, a javasolt módosítást az e

bekezdés *h)–j)* pontjának megfelelően postai úton szavazásra kell bocsátani.

h) A Titkárságnak értesítenie kell a Részes Feleket arról, hogy a kifogásról szóló értesítést megkapta.

i) Hacsak a Titkárság nem kapja meg a Részes Felek legalább felétől az e bekezdés *h)* pontja szerinti értesítés napjától számított 60 napon belül az igenlő szavazatokat, ellenszavazatokat és tartózkodást, a javasolt módosítást a Konferencia következő ülészsaka elé kell utalni további tárgyalás céljából.

j) Amennyiben a szavazatok a Részes Felek felétől beérkeztek, a módosítást az igennel vagy nemmel szavazó Részes Felek kétharmados többsége fogadja el.

k) A Titkárság értesíti az összes Részes Felet a szavazás eredményéről.

l) Ha a javasolt módosítást elfogadták, az valamennyi Részes Fél tekintetében a Titkárság által küldött értesítés keltétől számított 90. napon lép hatályba, azon részes felek kivételével, amelyek az e Cikk 3. bekezdésének megfelelően fenntartást jelentettek be.

3. Az e Cikk 1. bekezdésének *c)* pontja vagy a 2. bekezdésének *l)* pontja értelmében biztosított 90 napos időszak alatt bármelyik Részes Fél írásban bejelentheti a letéteményes kormánytól a módosítással szembeni fenntartását. Az ilyen fenntartás visszavonásáig a Részes Fél úgy tekintendő, mint amely az érintett fajokkal folytatott kereskedelem tekintetében nem részese az Egyezménynek.

XVI. Cikk

A III. Függelék és annak módosítása

1. Bármelyik Részes Fél bármikor jegyzéket juttathat el a Titkársághoz azon fajokról, amelyeket a saját joghatósága területén a II. Cikk 3. bekezdésében említett célból szabályozás alá tartozónak tekint. A III. Függelék azoknak a Részes Feleknek a nevét tartalmazza, amelyek javasolták az érintett fajok III. Függelékbe való felvételét, a javasolt fajok tudományos nevét és az érintett állatok vagy növények vonatkozásában ezeknek az I. Cikk *b)* pontja szerint meghatározott bármely részét vagy származékát.

2. Az e Cikk 1. bekezdésének rendelkezései értelmében benyújtott minden jegyzéket a beérkezés után a Titkárságnak a lehető legrövidebb időn belül közölnie kell a Részes Felekkel. A jegyzék a III. Függelék részeként a közlést követően 90 nap múlva lép hatályba. Az ilyen jegyzék közlése után bármikor bármelyik Részes Fél írásban fenntartást jelenthet be a letéteményes kormánytól bármely fajjal vagy annak részével vagy származékával kapcsolatban és amíg azt a fenntartást nem vonja vissza, az illető Államot nem tekintik az Egyezmény Részes Félinek az érintett fajjal vagy részével vagy származékával folytatott kereskedelem vonatkozásában.

3. A Részes Fél, amely a III. Függelékben való felvétel céljából bejelentett egy fajt, ezt bármikor visszavonhatja úgy, hogy erről értesítést küld a Titkárságnak, amely közli a visszavonást valamennyi Részes Féllel. A visszavonás az ilyen közlés keltétől számított 30. napon lép hatályba.

4. Bármely Részes Félnek, amely az e Cikk 1. bekezdésének rendelkezései szerinti jegyzéket terjeszt elő, a Titkárság rendelkezésére kell bocsátania a kérdéses faj védelmére vonatkozó valamennyi belföldi törvénye és jogszabálya másolatát, minden olyan értelmezéssel együtt, amelyet a Részes Fél célszerűnek talál, vagy amelyet a Titkárság igényel. A Részes Félnek mindaddig, amíg a kérdéses faj a III. Függelékben szerepel, az ilyen törvények és jogszabályok bármely módosítását vagy új értelmezését elfogadásuk után be kell terjesztenie.

XVII. Cikk

Az Egyezmény módosítása

1. A Titkárság tartozik összehívni a Részes Felek konferenciájának rendkívüli ülészakát, ha a Részes Felek legalább egyharmada írásban kéri az Egyezmény módosításának megvitatását és elfogadását. Az ilyen módosításokat a jelenlevő és szavazó Részes Felek kétharmados többségének kell elfogadnia. Ebből a szempontból a „jelenlevő és szavazó Részes Fél” kifejezés a jelenlevő és igennel vagy nemmel szavazó Részes Feleket jelenti. A szavazástól tartózkodó Részes Felek nem számítanak be a módosítás elfogadásához szükséges kétharmadba.
2. Minden módosítás javasolt szövegét a Titkárságnak legalább 90 nappal a tanácskozás előtt valamennyi Részes Félhez el kell juttatnia.
3. A módosítás az azt elfogadó Részes Felek tekintetében 60 nappal azután lép hatályba, hogy a Részes Felek kétharmada a letéteményes kormányánál letétbe helyezte a módosítás elfogadására vonatkozó okiratot. Ezt követően a módosítás minden további Részes Fél tekintetében 60 nappal azután lép hatályba, hogy ez a Részes Fél a módosítást elfogadó okiratát letétbe helyezte.

XVIII. Cikk

Viták eldöntése

1. A két vagy több Részes Fél között az Egyezmény értelmezésével vagy rendelkezései alkalmazásával kapcsolatban felmerült minden vitát az abban érintett feleknek kell megtárgyalniuk.
2. Ha a vitát az e Cikk 1. bekezdése alapján nem lehet eldönteni, a Részes Felek közös megegyezéssel választott bíróság, különösen a Hágai Állandó Választott Bíróság elé terjeszthetik a vitát. A választott bíróság döntése a vitát előterjesztő Részes Felekre kötelező.

XIX. Cikk

Aláírás

Az Egyezmény Washingtonban, 1973. április 30-ig, ezt követően Bernben, 1974. december 31-ig írható alá.

XX. Cikk

Megerősítés, elfogadás, jóváhagyás

Az Egyezményt meg kell erősíteni, el kell fogadni, vagy jóvá kell hagyni. A megerősítő, elfogadási és jóváhagyási okiratokat a Svájci Államszövetség kormányánál kell letétbe helyezni, amely a letéteményes kormány lesz.

XXI. Cikk

Csatlakozás

Az Egyezményhez meghatározatlan ideig lehet csatlakozni. A csatlakozási okiratokat a letéteményes kormánynál kell letétbe helyezni.

XXII. Cikk

Hatálybalépés

1. Az Egyezmény a tizedik megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratnak a letéteményes kormánynál történt letétbe helyezését követő 90. napon lép hatályba.
2. Minden olyan Állam vonatkozásában, amely az Egyezményt a tizedik megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okirat letétbe helyezése után erősíti meg, fogadja el, hagyja jóvá vagy csatlakozik ahhoz, az Egyezmény a szóban forgó Állam megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratának letétbe helyezését követő 90. napon lép hatályba.

XXIII. Cikk

Fenntartások

1. Az Egyezmény rendelkezéseivel szemben általános fenntartás nem tehető. Különös fenntartásokat e Cikk, valamint a XV. és XVI. Cikk rendelkezéseinek megfelelően lehet előterjeszteni.
2. Bármely Állam a megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratának letétbe helyezésekor különös fenntartást terjeszthet elő:
  - a) az I., II. vagy III. Függelékben szereplő bármelyik faj, vagy
  - b) a III. Függelékben szereplő fajra vonatkozóan közelebbről megjelölt bármely rész vagy származék tekintetében.
3. Mindaddig, amíg egy Részes Fél az e Cikk rendelkezései értelmében előterjesztett fenntartását nem vonja vissza, e Részes Felet úgy kell tekinteni, mint amely nem részese az Egyezménynek az ilyen fenntartásban pontosan megjelölt faj vagy részek vagy származékok kereskedelme vonatkozásában.

XXIV. Cikk

Felmondás

A letéteményes kormányhoz intézett írásos értesítéssel bármelyik Részes Fél bármikor felmondhatja az Egyezményt. A felmondás tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a letéteményes kormány az értesítést megkapta.

XXV. Cikk

Letéteményes

1. Az Egyezmény eredetijét – amelynek kínai, angol, francia, orosz és spanyol nyelvű szövege egyaránt hiteles – a letéteményes kormányánál kell letétbe helyezni, amely annak hiteles másolatát valamennyi olyan Államhoz eljuttatja, amely aláírta azt vagy csatlakozási okiratát letétbe helyezte.
2. A letéteményes kormány valamennyi aláíró és csatlakozó államot és a Titkárságot tájékoztatja az Egyezmény aláírásáról, a megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratok letétbe helyezéséről, az Egyezmény hatálybalépéséről, módosításáról, a fenntartások bejelentéséről, valamint a felmondásra vonatkozó bejelentésekről.
3. Az Egyezmény hatálybalépésekor, annak hitelesített másolatát a letéteményes kormány eljuttatja az Egyesült Nemzetek Titkárságához azzal a céllal, hogy azt az Egyesült Nemzetek Alapokmánya 102. Cikkének megfelelően nyilvántartásba vegyék és közzétegyék.

Ennek hitelül az alulírott, erre nézve kellően feljogosított meghatalmazottak az Egyezményt aláírták.

Kelt Washingtonban, az ezerkilencszázhetvenharmadik év március hó harmadik napján.

I., II. és III. Függelék²

A 2003. február 13-i helyzet szerint

Értelmezés

1. A függelékben szereplő fajokra utalás történik:
  - a) a fajok nevével; vagy
  - b) mint egy magasabb taxonban vagy annak egy kiemelt részében foglalt valamennyi fajra.
2. Az „spp.” rövidítés használatos egy magasabb taxon valamennyi fajának jelölésére.
3. A fajnál magasabb taxonokra történő utalás célja csupán tájékoztatás vagy osztályozás.
4. A növények esetében a következő rövidítések használatosak a fajnál alacsonyabb taxonoknál:
  - a) az „ssp.” rövidítés az alfajt,
  - b) a „var(s)” rövidítés a változato(ka)t,
5. Mivel az I. Függelékbe tartozó növényfajok, illetve magasabb taxonok egyike sincs azzal a magyarázattal ellátva, miszerint hibridjeikre vonatkozóan az Egyezmény III. Cikkének előírásai az irányadók, ezen fajok, illetve taxonok mesterségesen létrehozott hibridjeinek kereskedelméhez a mesterséges szaporítást igazoló bizonylat szükséges. A hibridektől származó mag, pollen (beleértve a pollíniumt is), a vágott virág, valamint a steril konténerben szállított, in vitro szaporított, szilárd vagy folyékony táptalajon lévő magonc- vagy szövettenyészetek nem tartoznak az Egyezmény hatálya alá.
6. A III. Függelékben szereplő fajok nevét követően zárójelben megadott országok neve azon